ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

УДК 619:618.636.2

Юлія Вовк, Геннадій Грищук, Анатолій Ревунець
(Житомир)

ПРИЧИНИ НЕПЛІДНОСТІ КОРІВ В ГОСПОДАРСТВАХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇЇ ПРОФІЛАКТИКА

Представлено результати досліджень відтворювальної здатності корів в одному з господарств Житомирської області. Встановлено причини, що обумовлюють неплідність високопродуктивних корів, рекомендовано заходи її профілактики.

Ключові слова: *відтворення тварин, корови, вихід телят, неплідність, штучне осіменіння.*

Reproduction of animals on an example of one of farms of Zhitomir area. The results of researches of reproductive ability of the cows in one of farms of Zhitomir area are submitted. The reasons of hidh-productive animals infertility are established and the measures of its preventive maintenance are recommended.

Key words: *reproduction of animals, cows, calves output, infertility, artificial insemination.*

Систематична та добре налагоджена робота з відтворення стада в сучасних умовах ведення тваринництва є запорукою прибутковості галузі скотарства. Серед різних форм неплідності в умовах України найбільш поширеними є аліментарна, симптоматична і штучно набута [1-2, 4, 7].

Досить часто причиною виникнення симптоматичної неплідності є затримання посліду. До сьогодні серед вчених та дослідників не існує єдиною думки щодо основних причин затримання посліду. При його лікуванні найчастіше проводиться його мануальне відділення з наступним внутрішньоматковим введенням антимікробних засобів, а питанням профілактики патології третьої стадії отелення взагалі приділяється мізерна увага [3, 5, 6].

Метою нашої роботи було виявити основні форми неплідності корів в господарства Житомирської області та розробити і апробувати засоби профілактики затримання посліду у них.

Для з'ясування стану відтворення поголів'я великої рогатої худоби в господарствах Житомирської області нами було проведено дослідження по встановленню основних форм неплідності поголів'я великої рогатої худоби в них за останні роки. Було встановлено, що найпоширенішими формами неплідності корів у господарствах Житомирської області були аліментарна, що виникала за неповноцінної і незбалансованої годівлі і симптоматична, на тлі функціональних порушень та запальних процесів у внутрішніх статевих органах.

Аналіз результатів гінекологічної диспансеризації корів у господарствах області дає підставу стверджувати, що однією з основними причинами симптоматичної неплідності корів є: гіпотонія й атонія матки – 36-40 %, гіпофункція яєчників – 27-32 %, персистентне жовте тіло яєчників – 17-21 %, кісти – 16-19 %, сальпінгіт – 12-17 %, склероз яєчників – 4-5 %, атрофія і склероз яєчників – 6-8 %.

Затримання посліду у корів реєстрували в середньому в 15-20 % випадків від загальної кількості отелених, що обумовлювало виникнення функціональних розладів та запальних процесів у матці. Отже, є всі підстави стверджувати, що віддаленими наслідками затримання посліду було виникнення симптоматичної неплідності корів.

На основі вище викладеного, ми пропонуємо з метою профілактики затримання посліду, як однієї з основних ланок симптоматичної неплідності, коровам за 21 день до отелення тричі з інтервалом у 7 діб вводити тканинний препарат фетоплацентат з розрахунку 4-5 $см^3$ на 100 кг маси тіла. За симптоматичної неплідності корів, що проявилася субінволюцією,

гіпотонією та атонією матки, гіпофункцією яєчників, гіполютеолізом, сальпінгітом і оофоритом, для стимуляції стадії збудження статевого циклу рекомендуємо вводити фетоплацентат 3–5 разів з розрахунку 8-10 $см^3$ на 100 кг маси тіла.

Запропоновані нами схеми застосування тканинного препарату фетоплацент профілактують затримання посліду, як однієї з ланок в ланцюгу патогенезу симптоматичної неплідності, прискорюють відновлення і нормалізація перебігу статевого циклу та покращують заплідненість.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Грищук Г. П. Вплив фетоплацентату та естрофану на відтворювальну функцію корів / Г. П. Грищук // Ветеринарна медицина України. – 2012. – №2 (192). – С. 21–23.

2. Застосування тканинних препаратів при симптоматичній формі неплідності корів / Г.П. Грищук, А.С. Ревунець, В.В. Карпюк, Ю.В. Ковальчук // Науково-технічний бюлетень Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок і інституту біології тварин. – Львів, 2015. – Вип. 16, част. №2. – С. 361-366.

3. Захарченко В. А. Консервативне лікування корів з затриманням посліду / В. А. Захарченко // Науковий вісник Сумського НАУ. – 2012. – № 4. – С. 58–64.

4. Калиновський Г. М. Стан відтворення і причини неплідності корів / Г. М. Калиновський, А. С. Ревунець, Г. П. Грищук // Вісник ЖНАЕУ. – 2016. – № 1 (55), т. 3. – С. 442–447.

5. Кузебний С. В. Проблеми відтворення у молочному скотарстві [Текст] / [С. В. Кузебний, С. Ю. Демчик, Г. С. Шарапа] // Розведення і генетика тварин. – 2015. – №49. – С. 209-213.

6. Ревунець А. С. Неплідність у великої рогатої худоби в Житомирській області, заходи ліквідації та профілактики [Текст] / А. С. Ревунець, Г. П. Грищук, Г. М. Калиновський // Вісн. держ. агроеколог. ун-ту. – 2007. – Вип. 2 (19). – С. 37–41.

7. Яблонський В. А. Проблема відтворення тварин у нових у мовах [Текст] / В. А. Яблонський // Ветеринарна медицина України. – 2014. – №4(218). – С. 17-22.